

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobce: **Statutární město Plzeň**, se sídlem nám. Republiky 16, Plzeň, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, Sokolovská 219, Praha 9, v řízení o žalobě proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu ze dne 9.12.2009, čj. 77 168/2009-603,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále jen „Úřad“) uvedeného v záhlaví, kterým byl zamítnut rozklad žalobce proti usnesení Úřadu ze dne. 29. 6. 2009, čj. 42 493/2009-634 X.vyř., jímž byl žalobce dle § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu ustanoven opatrovníkem paní J.Č.

Žalobce v žalobě shrnuje obsah obou správních rozhodnutí a námitek, které uvedl v rozkladu.

K nezákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí uvádí, že i kdyby bylo možno obec bez jejího souhlasu ustanovit opatrovníkem ve správním řízení, nebyla by vhodnou osobou podle § 32 odst. 4 správního řádu. Protože obec nemůže procesně konat sama, musí za ni právní úkony činit určitá fyzická osoba, jímž je v případě žalobce dle zákona o obcích primátor. Ten může jednáním jménem žalobce pověřit libovolného zaměstnance města nebo člena zastupitelstva. Úroveň hájení zájmů opatrovance je tak naprosto mimo kontrolu správního orgánu, což je v rozporu s požadavkem na spravedlivý proces. Správní orgán tak vlastně na žalobce přesunul svou povinnost výběru vhodné osoby, když de facto stanovil, že primátor města má sám tuto osobu vybrat.

Žalobce opětovně zdůrazňuje, že funkce opatrovníka nebyla zákonem stanovena

k tomu, aby usnadňovala činnost správního orgánu tím, že má kam odesílat písemnosti. Samotná vyhledávací činnost prvoinstančního orgánu zůstala zcela nedostatečnou, když zůstaly nevyužity možnosti například prostřednictvím bezplatných internetových databází ARES, obchodní rejstřík apod.) Jsou-li snahy o zjištění místa pobytu neúspěšné, měla by vyhledávací činnost správního orgánu směřovat nejprve k osobám, které budou mít k dotyčnému určitý kladný vztah, tj. zpravidla k osobám blízkým. V případě paní Č. správní orgán vyzval Magistrát města Plzně, aby mu sdělil její pobyt a případně údaje o rodinných příslušnících, což tento úřad učinil. Správní orgán na jejich základě kontaktoval matku a dceru paní Č., které však poukázaly na neutěšené vzájemné vztahy a proto je nelze považovat za vhodné k výkonu opatrovnické funkce. Žalobce podotýká, že i tyto skromné pokusy, který správní orgán učinil, nijak nezmínil v odůvodnění rozhodnutí.

Žalobce dále poukazuje na to, že odkaz na § 2 odst. 2 zákona o obcích je nepřipadný, město sice disponuje materiálními a lidskými zdroji umožňujícími řádné hájení zájmů opatrovance, má však za to, že tyto zdroje a odborné kvality mají být vynakládány ve prospěch obce a jejích občanů jako celku. Pracovníci obce tu nejsou k tomu, aby primárně vystupovali před správními orgány jako zástupci jiných osob než svého zaměstnavatele. Nemohou provádět činnosti, které jsou ze zákona vyhrazeny jiným povoláním (např. advokátům). Žalobce přitom podotýká, že ke dni podání žaloby již byl žalovaným ustanoven opatrovníkem v desítkách případů.

Kvalitní ochranu zájmů opatrovance lze zajistit buď prostřednictvím osoby opatrovanci blízké a k výkonu funkce ochotné anebo prostřednictvím osoby náležitě za to odměněné. Žalobce odkázal na nálezy Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 27/2000, a I ÚS 3267/07.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě především poukázal na ust. § 32 odst. 4 správního řádu, podle něhož je osoba povinna funkci opatrovníka přijmout, nebrání-li jí v tom závažné důvody. Souhlas osoby s ustanovením do funkce opatrovníka správní řád nevyžaduje ani nepředpokládá. Opatrovník se ustanovuje usnesením, jakožto rozhodnutím procesní povahy bez předchozího projednání s účastníky, a proto zjišťování předchozího souhlasu nepřichází v úvahu.

Požadavek na provádění vlastního rozsáhlého šetření, hraničícího až s detektivní činností na území celé republiky ze strany správního orgánu je nerealistický a jeho splnění je mimo možnosti žalovaného.

Žalovaný si je vědom skutečnosti, že vhodnost zvolené osoby je třeba posuzovat v kontextu každého jednotlivého případu. Obec je na místě ustanovit opatrovníkem až po vyčerpání možnosti ustanovit opatrovníkem jinou vhodnou osobu, zejména z okruhu příbuzných a po prošetření všech informací pro zjištění pobytu osoby, které má být opatrovník ustanoven. Zohlednit je třeba i otázku, zda zájmy zastupovaného nejsou v rozporu se zájmy opatrovníka či zda nejde o právně složitý případ, v němž by obec neměla pro zastupování dostatek předpokladů. Při zohlednění výše uvedených kritérií dospěl předseda Rady Úřadu k tomu, že všechny uvedené podmínky byly v daném případě splněny.

Za dané situace je volba obce zcela logickou volbou. Žalobce, ačkoli vystupuje jako soukromoprávní subjekt, nemůže popřít vztah mezi obcí a jejími občany.

Žalovaný dále podotýká, že ustanovuje obec opatrovníkem jen v jednoduchých případech, které nepředstavují pro opatrovníka nadměrnou zátěž. Sám řádný výkon funkce opatrovníka by zabral pouze zlomek času a energie ve srovnání s časem, který musel vynaložit v rámci své obrany před ustanovením opatrovníkem. Tato procesní aktivita ostatně

vypovídá o tom, že žalobce je schopen účinně hájit zájmy opatrovance.

Ze správního spisu vyplývá:

Dne 15.5. 2009 byl Úřadu doručen návrh společnosti T-Mobile Czech Republic, a. s., na zahájení správního řízení o uložení povinnosti uhradit dlužnou částku za poskytnuté telekomunikační služby paní J.Č.

Úřad dne 11.6.2009 vyrozuměl p. Č. (na adrese K. X, P.B.) o zahájení správního řízení ve věci sporu o splnění povinnosti k peněžitému plnění. Zásilka se vrátila zpět se sdělením pošty, že adresát je na uvedené adrese neznámý.

Úřad téhož dne a dne 24.6.2009 zaslal žádost o sdělení pobytu na Český telekomunikační úřad, Plzeň.

Opatřením ze dne 16.6.2009 čj. 42 493/2009-634/III.vyř. Úřad vyrozuměl účastníky o zahájení správního řízení. Zásilka s tímto vyrozuměním byla paní J.Č. zaslána na adresu – P., S.p., a.S. X. Zásilka se vrátila Úřadu zpět se sdělením poštovní doručovatelky „Adresa poštovní zásilky je trvalým bydlištěm v místě ohlašovny, přičemž na této fiktivní adrese není žádný kontakt na paní Č.“

Poté se Úřad dne 17.6.2009 obrátil na Magistrát města Plzně a na Policii ČR, s žádostí o sdělení údajů o paní J.Č. o jejích rodinných příslušnících.

Na tento dotaz Magistrát města Plzně reagoval Sdělením ze dne 19.6.2019, a poskytl Úřadu údaje o adrese trvalého pobytu paní J.Č. (P., S.p., a.S. X), údaje o jejím manželovi, rodičích i dětech.

Ve spise se nachází odpověď Policie ČR, ze dne 19.6.2009, kterou byla Úřadu sdělena adresa tr.pobytu paní J.Č. (P., S.p., a.S. X) a adresa její matky paní B.M. a jejich dcer I. a J.K.

Z výpisu centrální evidence obyvatelstva vedené Ministerstvem vnitra ČR, ze dne 26.6.2009 zjistil Úřad adresu trvalého pobytu matky paní J.Č. paní B.M. a adresu trvalého pobytu dcery paní Č.I.K. Na zjištěné adresy Úřad oběma zaslal dne 24.6.2009 výzvu ke sdělení adresy paní J.Č. s informací o možném ustanovení opatrovníci.

Úřad obdržel dne 7.7.2009 odpověď matky paní J.Č., která se zřekla výkonu funkce opatrovníka, a uvedla, že svou dceru 15 let neviděla, neví kde bydlí a nemá „ani zájem platit dluhy“.

Dne 27.7.2009 bylo na Úřad doručeno sdělení I.K., v kterém uvedla, že ona ani její sestra J. matku nevideli 5 let a žádné informace o ní nemají. Požádali současně Úřad, aby již nebyly v této věci kontaktovány.

Nato Úřad usnesením ze dne 29.7. 2009 ustanovil paní J.Č. jako opatrovníka žalobce. V odůvodnění tohoto usnesení je uvedeno, že o zahájeném řízení byla J.Č. uvědoměna dopisem ze dne 11.6.2009 zaslaném na adresu K. X, P. a zásilka se vrátila správnímu orgánu zpět s poznámkou pošty „neznámý“. Šetřením z centrální evidence obyvatelstva správní orgán zjistil adresu p. Č. – A.S. X, P., na kterou znovu zaslal vyrozumění o zahájení správního řízení. Zásilka se vrátila správnímu orgánu s poznámkou pošty „neznámý-úřední adresa“. Šetřením na Magistrátu města Plzně správní orgán zjistil adresy příbuzných, na které zaslal žádost o sdělení adresy. Jelikož se nepodařilo zjistit adresu p. Č. ani osob blízkých ustanovil žalobce dle § 32 odst. 2 a 4 správního řádu opatrovníkem.

Žalobce podal proti tomuto usnesení rozklad, v němž uvedl, že nesouhlasí s ustanovením opatrovníkem. V rozkladu argumentoval v podstatě obdobným způsobem jako

později v podané žalobě a dovolával se i judikatury Ústavního soudu k této otázce. Uvedl, že správní orgán neměl příbuzné vyzývat ke sdělení nějakých adres, ale měl některého z nich ustanovit opatrovníkem opatrovance. Podle judikatury Ústavního soudu je osobu opatrovníka účastníka správního řízení nutno hledat především v okruhu osob blízkých osobě zastupovaného, resp. těch, jež jsou schopny skutečně reprezentovat zájmy účastníka. Takovou osobou však zcela jednoznačně nemůže být obec z pouhého titulu, že na jejím území má opatrovanec hlášen trvalý pobyt. Odkázal na závěry Ústavního (např. nález sp. zn. I. ÚS 3267/07), podle kterého právní úprava správního řízení umožňuje správním orgánům ustanovit opatrovníka osobě neznámého pobytu za stejných podmínek jako soudu (§ 32 odst. 1 písm. d) správního řádu), a správní orgány přitom disponují toutéž možností zjistit od ostatních orgánů veřejné moci všechny skutečnosti důležité pro řízení a rozhodnutí, s tím, že právní závěry v nálezu vyslovené ve vztahu k pravomoci soudu ustanovit opatrovníka účastníkovi řízení neznámého pobytu, dopadají i na pravomoc správního orgánu.

O rozkladu rozhodl předseda Rady Úřadu žalobou napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítl a napadené usnesení potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že zákon hovoří o „jiné vhodné osobě“ obecně a nevylučuje tedy, aby se touto osobou stala i osoba právnická. Její souhlas se nevyžaduje ani nepředpokládá a tato osoba je povinna funkci přijmout, pokud jí v tom nebrání závažné důvody. Předseda Rady Úřadu dále poukázal na kroky, které se Úřad pokusil podniknout ke zjištění místa pobytu opatrovance nebo ke zjištění osob jemu blízkých. Následně uvedl, že v daném případě je volba obce jako veřejnoprávní korporace, na jejímž území se nacházelo poslední známé bydliště opatrovance, zcela logickou volbou. Opatrovník má nepochybně lidské i materiální zdroje a především personál disponující dostatečnými odbornými znalostmi. K namítaným nálezům Ústavního soudu pak žalovaný poukazuje na to, že se týkají občanského soudního řádu, který vyžaduje předchozí výslovný souhlas osoby ustanovené opatrovníkem. V daném případě však jde o aplikaci správního řádu, který zakotvuje povinnost ustanoveného opatrovníka tuto funkci přijmout. Uvedl, že „ve správním řízení bylo provedeno šetření za účelem zjištění skutečného bydliště p. Č. (v rozhodnutí „odpůrkyně“- pozn. soudu), včetně provedení dotazu do centrální evidence obyvatel vedené Ministerstvem vnitra. Byl také učiněn dotaz u Generálního ředitelství Vězeňské služby ČR, zda se odpůrkyně nachází ve vazbě nebo ve výkonu trestu, avšak s negativním výsledkem. Rovněž Magistrát statutárního města Plzeň byl ze strany správního orgánu I. stupně požádán o sdělení pobytu odpůrkyně, popř. o sdělení údajů o rodinných příslušnících odpůrkyně v rozsahu jméno, příjmení, datum narození a trvalé bydliště, příp. jiné známé místo pobytu. Na tuto žádost reagoval Magistrát statutárního města Plzeň dopisem ze dne 19. 6. 2009, v němž informoval o adrese odpůrkyně, na kterou správní orgán I. stupně již neúspěšný pokus o doručení učinil, jedná se však pouze o adresu úřední. Současně sdělil, že na téže adrese má trvalý pobyt i její manžel, včetně uvedení jeho jména, příjmení i rodného čísla. Uvedl i identifikační údaje matky odpůrkyně i dvou dcer (jedna nezletilá) odpůrkyně. Rovněž sdělil jméno a příjmení otce, bez dalších údajů. Dalším šetřením se nepodařilo zjistit adresu skutečného pobytu manžela odpůrkyně, kam by mu bylo možno písemností doručovat. Nepodařilo se mu ani získat identifikační údaje a místo pobytu otce odpůrkyně. Správní orgán se písemným dotazem obrátil na matku a zletilou dceru odpůrkyně za účelem zjištění jejího pobytu. Obě reagovaly s tím, že již dlouhá léta se s odpůrkyní nestýkají s ohledem na disharmonický vztah s odpůrkyní a není jim o ni nic známo. Vzhledem k uvedenému přistoupil správní orgán I. stupně k ustanovení statutárního města Plzeň opatrovníkem odpůrkyně.“ Žalovaný se s námitkami uvedenými v rozkladu vypořádal tak, že v daném případě, „kdy správnímu orgánu nebyl znám pobyt odpůrkyně, ani jiné vhodné osoby, kterou by v daném případě bylo možno ustanovit opatrovníkem, je volba opatrovníka jako veřejnoprávní korporace, na jejímž území se nachází poslední známé bydliště odpůrce, zcela logickou volbou a ČTÚ má všechny důvody se domnívat, že tato volba opatrovníka nejlépe

zajistí hájení práv a oprávněných zájmů odpůrce. Ustanovení opatrovníkem nelze v předmětné věci považovat za pouze formální, anebo učiněné pouze z důvodu ulehčení doručování písemností. Opatrovník, jakožto statutární město, má zcela nepochybně lidské i materiální zdroje, a především zaměstnance, disponující dostatečnými odbornými znalostmi (zvláštní odborná způsobilost podle § 21 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků a o změně některých zákonů, ve znění -pozdějších předpisů), které mu umožní řádné hájení zájmů odpůrkyně, závažné důvody dle § 32 odst. 4 věta druhá správního řádu, bránící mu tuto funkci přijmout, tak nebyly shledány. K nalezení osob blízkých odpůrci žalovaný uvedl, že v tomto směru bylo provedeno šetření dotazem u Magistrátu statutárního města Plzeň i Policie ČR, s výsledkem jak uvedeno výše, přičemž je v této souvislosti potřeba zdůraznit omezené možnosti ČTÚ. Žalovaný s odkazem na znění § 2 odst. 2 zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, uvedl, že výkon opatrovnickví pro osoby, jejichž pobyt se nepodařilo zjistit a které mají trvalé bydliště na území obce a jsou tudíž jejími občany, lze považovat za přirozenou součást činnosti obce. K námitce, že správní orgán měl najít vhodnou osobu z okruhu příbuzných, což se mu povedlo, avšak nikoho z nich však opatrovníkem neustanovil, ač tak učinit měl, žalovaný uvedl, že adresu pobytu manžela se správnímu orgánu nepodařilo zjistit a pokud jde o matku a dcery odpůrkyně, tyto zcela určitě nesplňují předpoklady pro řádné hájení práv a zájmů odpůrkyně, a to s ohledem na namítaný jejich neutěšený vzájemný vztah, který lze, dle skutečností zjištěných ve správním řízení považovat za kolizní a tudíž je nelze považovat za "jinou vhodnou osobu" dle § 32 odst. 4 správního řádu, navíc pak jedna dcera je nezletilá. Z uvedených důvodů žalovaný rozklad zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze shledal, že je žaloba není důvodná.

Podle ustanovení § 32 odst. 4 správního řádu opatrovníkem správní orgán ustanoví toho, u koho je osoba, již se opatrovník ustanovuje, v péči, anebo jinou vhodnou osobu. Tato osoba je povinna funkci opatrovníka přijmout, pokud jí v tom nebrání závažné důvody. Podle § 32 odst. 7 správního řádu nedbá-li opatrovník o ochranu práv nebo zájmů opatrovance nebo lze-li mít důvodně za to, že opatrovník má takový zájem na výsledku řízení, který odůvodňuje obavu, že nebude řádně hájit zájmy opatrovance, správní orgán usnesením zruší předchozí ustanovení opatrovníka a ustanoví opatrovníkem někoho jiného.

Otázkou, zda je možno ustanovit osobu opatrovníkem proti její vůli, se Ústavní soud zabýval např. v nález II. ÚS 27/2000, kde dospěl k následujícím závěrům.

„Nelze souhlasit se závěry, že u obcí a měst spadá výkon opatrovnické funkce osobě neznámého pobytu do jejich samosprávné činnosti, jmenovitě podle ustanovení § 13 a § 14 zák. č. 367/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nejde nikdy o výkon funkce veřejnoprávního orgánu místní veřejné správy, nýbrž o výkon funkce vyplývající z toho, že je obec právnickou osobou, tedy osobou soukromoprávní. Musí být proto s ní zacházeno obdobně jako s každou fyzickou osobou, což znamená, že podle současného znění o. s. ř. ji nelze pověřovat funkcí opatrovníka proti její vůli. (...)

Občanský soudní řád v § 29 odst. 2 (před novelou) stanoví možnost soudu, aby ustanovil osobě, jejíž pobyt není znám, opatrovníka. Opatrovníkem může být pouze osoba fyzická nebo právnická. Nic tedy nebrání soudu v tom, aby takové osobě jako opatrovníka ustanovil i obec, t. j. právnickou osobu. Ta ovšem musí s takovým ustanovením souhlasit. V případě jejího nesouhlasu, což se projeví v podaném odvolání, nemůže odvolací soud potvrdit rozhodnutí soudu prvního stupně o jmenování opatrovníka, neboť nemá pro to v žádném zákoně oporu. Listina v čl. 4 odst. 1 stanoví, že povinnosti mohou být ukládány pouze na základě zákona a v jeho mezích. Takový zákon pro stanovení povinnosti obce proti její vůli však neexistuje a proto soudy nemohou proti vůli obcí jim tuto povinnost ukládat. Výkon funkce opatrovníka ve smyslu § 29 odst. 2 o. s. ř. je funkcí obce soukromoprávní.“ Citovaný nálezný se zabývá problematikou ustanovení opatrovníka účastníkovi neznámého pobytu v občanském soudním řízení a dle názoru zdejšího soudu, jej nelze vztáhnout na projednávanou věc, kdy byl opatrovník ustanoven v řízení správním. Důsledné rozlišování mezi úpravou opatrovnictví v občanském a správním řízení zdůraznil i Nejvyšší správní soud ve své judikatuře.

Např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2011, čj. 8 As 22/2011-78, dostupném na www.nssoud.cz, se uvádí::

„Nejvyšší správní soud především konstatuje, že úprava opatrovnictví podle správního řádu vykazuje podstatnou odlišnost ve srovnání s úpravou opatrovnictví podle občanského soudního řádu. Ustanovení § 29 odst. 4 o. s. ř. výslovně upřednostňuje k ustanovení opatrovníkem advokáta, ustanovení jiné osoby pak podmiňuje jejím souhlasem. Jakkoliv lze předpokládat, že ustanovení advokáta bude zejm. v právně složitějších případech vhodné i ve správním řízení, § 32 odst. 4 správního řádu uvádí k ustanovení nejprve osobu, u které je opatrovanec v péči, a teprve poté jinou vhodnou osobu. U jiné vhodné osoby pak na rozdíl od občanského soudního řádu správní řád nehovoří o nutném souhlasu, ale naopak stanoví, že taková osoba je povinna funkci opatrovníka přijmout, pokud jí v tom nebrání závažné důvody.

Městský soud k § 32 odst. 4 správního řádu doplnil, že opatrovník se svému ustanovení do funkce může bránit i s tím, že není vhodnou osobou ve smyslu zmíněného ustanovení. Potud Nejvyšší správní soud městskému soudu přisvědčil. Neztotožnil se však s městským soudem v názoru, že „nevhodnost“ osoby vyplývá také z prostého nesouhlasu s ustanovením opatrovníkem.

Zde tvořila argumentace městského soudu kruh, který prakticky negoval dané ustanovení správního řádu. Ten stanoví jednoznačnou povinnost vhodné osoby přijmout funkci opatrovníka, pokud jí v tom nebrání závažné důvody. Ustanovený opatrovník tedy může své ustanovení zvrátit, prokáže-li, že není vhodnou osobou, nebo že vhodnou osobou je, ale závažné důvody mu brání ve výkonu funkce opatrovníka. Městský soud podmínil nad rámec zákona ustanovení opatrovníka podle daného ustanovení jeho souhlasem. Tím de facto dosáhl zcela identických podmínek pro ustanovení opatrovníka podle správního řádu a podle občanského soudního řádu a povinnost opatrovníka přijmout funkci učinil čistě abstraktní. Odlišná znění obou předpisů přitom jednoznačně naznačují, že zákonodárce hodlal přistoupit k institutu opatrovnictví u obou předpisů odlišně.

Nejvyšší správní soud připouští, že v řadě případů lze doporučit, aby správní orgán zjišťoval postoj osoby, kterou chce ustanovit do funkce opatrovníka, k tomuto procesnímu kroku. Na druhé straně je ovšem nutné dodat, že podle správního řádu není souhlas opatrovníka s ustanovením do funkce zákonnou podmínkou takového ustanovení a nemusí být proto vždy předem zajišťován. Jeho nedostatek pak zpravidla nebude sám o sobě důvodem nezákonnosti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka do funkce. V této souvislosti Nejvyšší správní soud nesouhlasil ani se závěrem, že nedostatek souhlasu činí z opatrovníka

nevhodnou osobu, protože by zřejmě nedbal o ochranu práv a zájmů opatrovance. V souvislosti s povinností přijmout funkci opatrovníka je totiž nepochybně povinen také řádně hájit práva opatrovance. Třebaže porušení této povinnosti povede ke zrušení ustanovení opatrovníkem (§ 32 odst. 7 správního řádu), nelze je automaticky presumovat.

Úvaha městského soudu, podle kterého vystupování obce jako opatrovníka jejího občana neodpovídá úkolům, k nimž byly obce zřízeny, rovněž neobstála. V této souvislosti lze poukázat na náleze Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 27/2000 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), opakovaně zmíněný v tomto řízení. Podle Ústavního soudu musí být s obcí při ustanovování opatrovníkem zacházeno jako s každou fyzickou osobou. Potud není důvodu, aby obec nemohla být, podle konkrétních okolností toho kterého případu, považována za vhodnou osobu ve smyslu § 32 odst. 4 s. ř. s.

Pokud městský soud argumentoval právě zmíněným nálezem Ústavního soudu, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že se tento náleze týkal ustanovení opatrovníka v občanském soudním řízení. To, jak kasační soud již dříve vyložil, vykazuje z hlediska zákonných podmínek odlišnosti oproti ustanovování opatrovníka ve správním řízení. Jakkoliv tedy může být předmětný náleze Ústavního soudu užitečným interpretačním vodítkem, nelze jej přejmout bez dalšího, jak učinil městský soud.“

Náleze Ústavního soudu sp.zn. I ÚS 3267/07, na který žalobce rovněž odkazoval, nelze na daný případ aplikovat, neboť v dané věci sporu mezi úřadem a opatrovancem Úřad ustanovil jako opatrovníka svého zaměstnance, což bylo nepochybně nutno posoudit jako kolizi zájmu opatrovníka a opatrovance a aktivita při zjišťování pobytu opatrovance byla nedostatečná. Soud v nálezu uvedl: „Ústavní soud tedy uzavírá tak, že porušení čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 2 Listiny ze strany ČTÚ spátruje v tom, že tento úřad před ustanovením opatrovníka nedostatečným způsobem zjišťoval místo pobytu stěžovatele a že jako opatrovníka ustanovil svoji zaměstnankyni, která z povahy věci nemohla účinně hájit práva stěžovatele (což také řádně nečinila), čímž stěžovateli znemožnil účast na řízení a možnost se v něm svých práv řádně domoci.“, o takový případ se v nyní projednávané věci zjevně nejedná.

Městský soud v Praze nesdílí názor, že by skutečnost, že Úřad ustanovil žalobce opatrovníkem proti jeho vůli, byla pochybením a měla by vést vždy ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Nemožnost ustanovit obec opatrovníkem účastníku řízení ve správním řízení se tak podle názoru soudu omezuje pouze na odůvodněné případy, neboť soud nesdílí přesvědčení žalobce o tom, že obec jako taková obecně nemá dostatečné možnosti k řádnému výkonu opatrovnictví. Personální a finanční zabezpečení žalobce se bezpochyby ničím výrazně neliší od personálního a finančního zabezpečení jiných obcí a obecně jej tak lze považovat – podle shora prezentovaného názoru Nejvyššího správního soudu – za vhodnou osobu k výkonu funkce opatrovníka. Žalobce přitom ani v průběhu správního řízení ani v žalobě neuvedl žádné okolnosti vyvěrající z tohoto konkrétního případu, které by znamenaly, že v tomto případě vhodnou osobou k výkonu této funkce není.

Z popsáního průběhu správního řízení předcházejícímu vydání rozhodnutí o ustanovení opatrovníka má soud za to, že Úřad vynaložil dostatečné úsilí na zjištění nejen adresy paní Č., ale i na zjištění adres jejich příbuzných. Ustanovení opatrovníkem některého z příbuzných nebylo možné. V případě jejího manžela z toho důvodu, že nebyla zjištěna adresa jeho faktického pobytu ale pouze úřední – fiktivní adresa, pokud jde o matku a zletilou dceru z důvodu disharmonických vztahů ustanovení opatrovníkem těchto osob nebylo možné; pokud jde o nezletilou dceru je ustanovení opatrovníkem vyloučeno. Správní orgán v dané věci skutečně neměl možnost postupovat jinak, než ustanovit opatrovníkem žalobce, a v řízení

předcházejícímu vydání I. stupňového rozhodnutí správní orgán využil všechny jemu dostupné možnosti zjistit nejen adresu, na které se opatrovanec zdržuje nebo adresu, na které by si vyzvedával zásilky, ale vyzval i příbuzné, jejichž adresy se mu podařilo zjistit, k součinnosti při zjišťování místa pobytu opatrovance s upozorněním na možnost ustanovit tyto osoby opatrovníky. Z odpovědí jediných dohledatelných příbuzných vyplynulo, že ustanovení opatrovníkem těchto osob je vyloučeno pro kolizi zájmů v důsledku narušených rodinných vztahů. V řízení provedeným s náležitou péčí nebyla zjištěna žádná jiná vhodná osoba, u které bylo možné předpokládat, že bude řádně hájit zájmy opatrovance, proto správní orgán důvodně přistoupil k ustanovení opatrovníkem žalobce.

Námítkám uvedeným v žalobě soud nemohl přisvědčit. Citované části rozhodnutí žalovaného dokládají, že žalovaný popsal svůj postup při zjišťování adresy p. Č. i jejich příbuzných, a také svůj závěr, proč nebylo možné opatrovníkem ustanovit někoho z příbuzných. Pokud jde o odkaz žalovaného na § 2 odst. 2 zákona o obcích, žalobce sám v žalobě uvádí, že město disponuje materiálními a lidskými zdroji umožňujícími řádné hájení zájmů opatrovance, a v řízení, v němž byl žalobce ustanoven opatrovníkem nejde o právně složitý případ, v němž by obec neměla pro zastupování dostatek předpokladů, což žalovaný při svém rozhodování také zohlednil.

Vzhledem ke shora uvedenému soudu nezbylo než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 21. září 2012

Mgr. Jana Brothánková, v.r.
předsedkyně senátu